



# Innst. 98 S

(2010–2011)

## Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument 8:10 S (2010–2011)

**Innstilling fra næringskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Knut Arild Hareide og Øyvind Håbrekke om å bedre vilkårene for mindre bedrifter gjennom tiltak for et enklere arbeidsliv, bedre vilkår for verdiskaping, enklere hverdag og bedre samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv**

Til Stortinget

### Sammendrag

Småbedriftene står for over halvparten av verdiskapingen i norsk næringsliv. Småbedriftene er innovative og omstillingsdyktige, men det er krevende for dem å overleve og vokse. Fem år etter oppstarten er bare 30 prosent av bedriftene fortsatt aktive. Dette er bakgrunnen for «Småbedriftsoppøpet», som har fire hovedkrav til myndighetene: mindre firkantet arbeidsliv, smartere skatt, enklere hverdag og smartere samhandling mellom det offentlige og næringslivet. Forslagsstillerne mener regjeringen bør bedre vilkårene for småbedriftene slik at verdiskaping, arbeidsplasser og velferd sikres også i fremtiden.

### Enklere arbeidsliv

Forslagsstillerne mener at faste ansettelsesforhold skal være hovedregelen i arbeidslivet. Samtidig erkjenner forslagsstillerne at firkantede bestemmelser i arbeidslivet passer spesielt dårlig for mindre bedrifter. Derfor ber forslagsstillerne regjeringen vurdere endringer i de bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger. Nav bør ha en egen

kontaktperson for mindre bedrifter som kan bistå når medarbeidere må over i annet arbeid.

Det er nødvendig å stimulere flere bedrifter til å bli lærebedrifter. Støtten til opplæringskontorene og lærebedriftene må økes, slik at mindre bedrifter enklere kan engasjere flere lærlinger. Forslagsstillerne mener offentlige innkjøpere bør ta med i betraktningen om bedriftene har lærlinger, når de bestemmer hvem som skal få anbudet.

### Bedre vilkår for verdiskaping

Tre fjerdedeler av norske bedrifter er eid av familier. 40 000 bedrifter står foran generasjonsskifte de neste ti år her i landet. Forslagsstillerne foreslår at betaling av arveavgift utsettes i minst 10 år ved generasjonsskifte. Hvis bedriften drives videre, bortfaller en tiendedel av avgiften hvert år. Dersom bedriften drives videre i minst 10 år, betales dermed ingen arveavgift. Forslagsstillerne mener dette vil være god næringspolitikk, god samfunnsøkonomi og god distriktpolitikk.

Reduksjon av formuesskatten er et annet viktig tiltak. Formuesskatten svekker privat, aktivt eierskap, tapper bedrifter for kapital og vanskeliggjør gründervirksomhet og nyskaping. De aller fleste vestlige land har de senere årene avvirket formuesskatten. Forslagsstillerne mener formuesskatt på arbeidende kapital er skadelig for norsk eierskap og hemmer verdiskaping.

### Enklere hverdag

Skjemaveldet med sine krav om rapporter og utfylling av skjemaer koster bedriftene 54 mrd. kroner hvert år. De minste bedriftene blir belastet med over 20 av disse milliardene. De fleste EU-landene har forpliktet seg til å kutte skjemaveldet med 25 pro-

sent. Forslagsstillerne mener den norske regjeringen også må forplikte seg til dette.

Mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til mange rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Forslagsstillerne vil derfor ha en forenklet aksjelov for småbedrifter og vurdere om aksjekapitalkravet i norsk aksjelovgivning bør erstattes med andre former for kreditorbeskyttelse.

Forslagsstillerne ber videre regjeringen vurdere å fjerne revisjonsplikten for små foretak i tråd med anbefalingen til mindretallet i det offentlige utvalget om revisjonsplikten, jf. NOU 2008:12 Revisjonsplikt utenfor små foretak, samtidig som det vurderes andre tiltak for å sikre kreditorvern.

### **Bedre samhandling mellom det offentlige og næringslivet**

Det offentlige bruker hvert år om lag 400 mrd. kroner på kjøp av varer og tjenester. Gode offentlige innkjøp gir bedre utnyttelse av samfunnets ressurser. Erfaringer fra andre land viser at det er realistisk å tro at hele 40 mrd. kroner av offentlige innkjøp kan knyttes direkte til innovasjon. Her har de mindre bedriftene store muligheter for å være med og konkurrere om leveransene. Forslagsstillerne ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøp ned til 100 000 kroner blir kunngjort elektronisk.

### **Forslag**

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

- «1. Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i de bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøpere tar med i betraktningen om bedriftene har lærlinger, når de bestemmer hvem som skal få anbudet.
3. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for arveavgiften ved eierskifter i familiebedrifter som drives videre.
4. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for formuesskatt for arbeidende kapital.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som bidrar til å kutte skjemaveldet med 25 prosent.
6. Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre et minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som et virkemiddel for å redusere tidsbruk til dokumentasjon av mindre utgifter.
7. Stortinget ber regjeringen innføre «solnedgangslovgivning» både statlig og kommunalt, slik at visse regler og forskrifter har en begrenset varighet og forsvinner dersom de ikke aktivt blir vedtatt på nytt etter et gitt antall år.

8. Stortinget ber regjeringen innføre en forenklet aksjelov for småbedrifter.
9. Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne revisjonsplikten for små foretak.
10. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøp ned til 100 000 kroner blir kunngjort elektronisk.»

### **Komiteens merknader**

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Lillian Hansen, Arne L. Haugen, Ingrid Heggø og lederen Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold, Harald T. Nesvik og Torgeir Trældal, fra Høyre, Svein Flåtten, Frank Bakke Jensen og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Alf Egil Holmelid, fra Senterpartiet, Irene Lange Nordahl, og fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, viser til Dokument 8:10 S (2010–2011) fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Knut Arild Hareide og Øivind Håbrekke om å bedre vilkårene for mindre bedrifter gjennom tiltak for et enklere arbeidsliv, bedre vilkår for verdiskaping, enklere hverdag og bedre samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv og til brev fra statsråd Trond Giske av 4. november 2010 (vedlagt innstillingen).

Komiteen viser til at småbedriftene står for over halvparten av verdiskapingen i norsk næringsliv og bidrar på den måten vesentlig til grunnlaget for vårt velferdssamfunn gjennom skatteinntekter fra bedrifter og arbeidstakere.

Fleirtalet i komiteen, medlemene fra Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til statsrådets svarbrev datert 4. november 2010, som på ein god og dekkande måte gjer greie for fleirtalets syn på dei forslag forslagsstillarane tek opp.

Fleirtalet viser til at det i Noreg er tilrettelagt for eit godt arbeidsliv med høg verdiskaping og eit høgt velferdsnivå. Internasjonalt ligg Noreg i toppsjiktet når det gjeld verdiskaping og produktivitet. Fleirtalet vil peike på at forhold som trepartsmodellen, medvirkning, låg lønsspreiing og gode velferdsordningar har avgjerande betydning for vår evne til omstilling og innovasjonsevne og produktivitet. Fleirtalet er kjend med at arbeid knytta til forenkling for næringslivet er ein prosess som alt er igangsett.

Fleirtalet viser til arbeidsmiljølova, der det framgår tydeleg at hovudprinsippet i arbeidslivet skal vera fast tilsetjing, uansett om ein jobbar i ei stor eller

ei lita bedrift. Dette hovudprinsippet fører til at Noreg har ein motivert og lojal arbeidsstokk og vi beheld god kompetanse i Noreg. Dette er ein av grunnpilarane i eit godt arbeidsliv, det gjev ei løn å leva av og gjev tryggleik i kvardagen. Fleirtalet viser til dei moglegheitene som ligg i lovverket i dag til mellombels tilsetjing mellom anna prøvetid og permitteringsreglar.

Komiteen er samd i at det bør fastsetjast eit kvantifiserbart mål for forenklingarbeidet, og at eit slikt mål må skapa ei merkbar og målbar endring til det betre i bedriftene sin kvardag.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjend med at eit slikt arbeid er i gangsett.

Fleirtalet rår Stortinget til å avvise forslaget.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at regelforenklinger, et mindre firkantet arbeidsliv, enklere hverdag og bedre samhandling mellom det offentlige og næringslivet har vært etterlyst lenge og særlig fra de mindre bedriftene, og at det over en lengre periode synes å ha vært et tverrpolitisk ønske at administrative kostnader må reduseres og at forenkling og reduksjon i skjemavelde, særlig for de mindre bedriftene, må være en prioritert politisk oppgave.

Disse medlemmer viser videre til at bl.a. lederen av Stortingets næringskomité, Terje Aasland fra Arbeiderpartiet, uttalte til Finansavisen 17. oktober 2010 om revisjonsplikten at han var positiv til en opphevelse av den, og at den førte til «unødvendig ekstra utgifter for kreative mennesker som driver sin egen bedrift». Disse medlemmer er enige i dette utsagnet og mener det understøtter det ønsket svært mange nå har om en raskere fremdrift i den saken spesielt og i forenklingarbeidet generelt.

Disse medlemmer finner det gledelig at det nå synes å være et sterkt tverrpolitisk ønske om å få i gang forenklingarbeidet og å bedre vilkårene for å etablere, eie og drive mindre bedrifter, men disse medlemmer vil også understreke at utålmodigheten fra næringsliv og bedrifter i forhold til manglende fremdrift er berettiget. I juni 2005 la daværende næringsminister Børge Brende frem handlingsplanen «Et enklere Norge 2005–2009» hvor det ble satt konkrete mål om reduksjoner i næringslivets administrative kostnader i forbindelse med etterlevelse av regelverk. Disse medlemmer konstaterer at regjeringen ikke har fulgt opp forenklingarbeidet på en tilfredsstillende måte, og at arbeidet de siste 4–5 årene har vært tilnærmet resultatløst. Dette understrekes av

Finansdepartementets svar til Stortinget på budsjettspørsmål i forbindelse med budsjettet for 2011 hvor endringen i administrative kostnader nå beregnes til en økning på 0,09 prosent de siste 4 årene sett under ett.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener at alle forslagene i Dokument 8:10 S (2010–2011) helt eller delvis er forslag som må inkluderes i en helhetlig vurdering av tiltak som kan forbedre næringslivets egenkapital og redusere næringslivets administrative kostnader. I et slikt saksfremlegg må hensiktsmessige tiltak vurderes samlet, inkludert de forslagene som Kristelig Folkeparti har fremsatt i Dokument 8:10 S (2010–2011). Regjeringen har imidlertid heller ikke i budsjettframlegget for 2011 lagt frem konkrete planer for verken helhetlig innhold eller fremdrift i forenklingarbeidet og det er derfor nå nødvendig at dette gjøres snarest, enten ved en egen sak til Stortinget eller senest ved fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett for 2011.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011, hvor det legges frem konkrete planer og målsettinger for forenklingarbeidet og reduksjonen i næringslivets administrative kostnader, inkludert de forslagene som representanter for Kristelig Folkeparti har fremsatt i Dokument 8:10 S (2010–2011).»

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at rapporteringskrav og et omfattende næringsregelverk er tyngende for næringslivet og er spesielt en utfordring for små og mellomstore bedrifter. Disse medlemmer mener at det straks må gjennomføres regelverksforenklinger og reduksjon i skjemamengden for næringsdrift da omfattende offentlige pålegg rammer verdiskapingen.

Disse medlemmer viser til at Framskrittspartiet har fremmet flere forslag om forenklingstiltak for næringsdrift, herunder Dokument nr. 8:83 (2005–2006) om å opprette et samarbeidsprogram for å redusere skjemabelastningen for næringslivet og offentlig sektor samt Dokument 8:15 S (2009–2010) om forenklinger i rapportering, skjemaer og regelverk for næringslivet.

Disse medlemmer er skuffet, men ikke overrasket, over at regjeringen Stoltenberg i forbindelse med Innst. 224 S (2009–2010) ikke støttet forslaget om å opprette et eget regelråd som kunne bidratt til forenkling for norsk næringsliv. Regjeringen, med sine fire næringsministre i rekken, har de siste fem år i store ordelag skrytt over eget forenklingarbeid. Fasiten kom i en pressemelding fra Nærings- og handelsdepartementet 5. februar 2010,

hvor det fremgikk at kostnadsnivået var «stabil». Disse medlemmer registrerer at departementet med en snedig formulering søker å dekke over at denne regjeringen ikke har lyktes i å redusere skjemaveldet. Dette er alvorlig, all den tid norsk næringsliv bruker 54 mrd. kroner årlig på det såkalte skjemaveldet. Disse medlemmer er sterkt kritiske til at regjeringen, med nærings- og handelsminister Trond Giske i spissen, ikke vil høste av de gode erfaringene fra Sverige.

I det svenske regelrådets årsrapport heter det at:

«Regelrådet har sett altfor mange eksempler på dunkle og ufullstendige lovforslag og at regelgiverne har undervurdert den belastning som nye oppgavekrav forårsaker næringslivet. ... Vår magedfølelse er imidlertid at de forslagene vi fikk til uttalelse mot slutten av 2009, holder høyere kvalitet enn de vi fikk mot begynnelsen av året.»

Disse medlemmer mener dette viser at det nytter, og at det ikke er grunn til å tro at det ikke også ville gi gode resultater i Norge.

Disse medlemmer viser til regjeringens initiativ i Prop. 5 L (2010–2011) til å gjøre det enklere å sende inn meldinger til Brønnøysundregistrene elektronisk. Disse medlemmer mener at det nå er viktig å følge opp dette med forenklingstiltak som kan gi effektiviseringsgevinster for privatpersoner, privat næringsliv så vel som offentlig administrasjon.

Disse medlemmer viser i denne sammenheng til representantforslag som Fremskrittspartiet har fremmet om å utarbeide en stortingsmelding om rammevilkår for små og mellomstore bedrifter, Dokument 8:50 S (2009–2010), representantforslag om å senke krav til aksjekapital for aksjeselskaper, Dokument 8:16 S (2010–2011) og representantforslag om endring av revisjonsplikt for små og mellomstore bedrifter samt endring av tidsbegrenset krav til oppbevaring av regnskapsdokumenter, Dokument 8:19 S (2010–2011).

Disse medlemmer viser til sine merknader i komiteens innstilling til Dokument 8:174 S (2009–2010) hvor disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest fastsette et mål om 25 prosent reduksjon i næringslivets administrative kostnader knyttet til regler og skjemavelde innen utgangen av 2012.»

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere fjerning av skjemaet om beregning av korreksjonsinntekt med tilhørende regler.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem for Stortinget en vurdering av hendelsesbetinget innrapportering på lønnsområdet for skattetrekk, påleggstrekk og

arbeidsgiveravgift, herunder i hvilken grad dette innebærer forenklinger for næringslivet.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at representasjon er skattemessig fradragsberettiget opp til et passende beløp rundt dagens nivå og at ingen betingelser avskjærer fradragsretten.»

«Stortinget ber regjeringen åpne for fullt skattemessig fradrag for alle kontingenter med relevans for virksomheten, eventuelt med et beløpsmessig tak.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå reglene i skatteloven med sikte på å redusere vurderingsforskjeller i forhold til regnskapsmessige vurderinger.»

«Stortinget ber regjeringen samkjøre skattemessig vurdering av varelager med regnskapsmessig vurdering, dog slik at ukuransvurdering holdes utenfor.»

«Stortinget ber regjeringen fjerne det sjablongmessige fradraget for tap på kundefordringer.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå antallet koder i lønns- og trekkoppgaven med sikte på å redusere antallet koder.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre lønnsprosjektet med sikte på å redusere omfanget av skjemaer, slik at skatteetaten genererer lønns- og trekkoppgaver selv og at dette skjemaet samt årsoppgave for arbeidsgiveravgift, terminoppgaver for arbeidsgiveravgift og skattetrekk og kontrolloppstilling over registrerte og innberettede beløp kan fjernes.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne næringsoppgave 1 som alternativ til fordel for næringsoppgave 2.»

«Stortinget ber regjeringen se på enklere og bedre løsninger for side 4 i næringsoppgaven for fordeling av personinntekt på næringer.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for en holdningsendring hos ligningsmyndighetene, slik at de blir mer forståelsesfulle og serviceinnstilt overfor skattyter.»

«Stortinget ber regjeringen begrense næringslivets rapportering til tollvesenet ved at man ikke plikter å fylle ut varedeklarasjoner for hver inn- eller utførsel, men går over til terminvise deklarasjoner.»

«Stortinget ber regjeringen innføre en ordning med såkalt snudd avregning slik at næringsdrivende slipper å betale innførselsmerverdiavgift.»

«Stortinget ber regjeringen tilrettelegge innrapporterings skjemaene for statistikkrapportering slik at bedriftene ikke hver gang må gå igjennom listen med irrelevante spørsmål for driften.»

«Stortinget ber regjeringen erstatte kvartalsvis statistikkrapportering for utenrikshandel via IDUN med årlig statistikkrapportering.»

«Stortinget ber regjeringen flytte fristen for rapportering av lønnsstatistikk fra begynnelsen av januar til slutten av januar.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for systemer som gjør at bedriftene slipper å levere strukturstatistikk ved at opplysningene isteden hentes fra næringsoppgangen.»

«Stortinget ber regjeringen innarbeide hendelsesstyrt rapportering for aksjonærregisteroppgangen.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil understreke at tempoet i forenklingsarbeidet må økes både ved at man får en samlet målsetting og strategi samtidig som enkelttiltak som ikke krever ytterligere vurderinger, bør gjennomføres så raskt som mulig.

Disse medlemmer vil derfor også stemme for en del av forslagsstillernes enkeltforslag, da mange går i en riktig retning for forenklingsarbeidet, selv om disse medlemmer for de tiltakene vi støtter ville se det som mer formålstjenlig både med et raskere tempo og sterkere tiltak.

Disse medlemmer mener eksempelvis at arbeidsmiljøloven bør gjøres mer fleksibel for å gjøre det lettere å komme inn i arbeidslivet, at arveavgiften bør fjernes helt, at formuesskatten på sikt bør fjernes helt, at reduksjon i skjemaveldet bør angripes ved å fastsette eksakte mål, at å vurdere minstefradrag for selvstendig næringsdrivende er positivt og at både solnedgangslovgivning, forenklet aksjelov for småbedrifter, samt å fjerne revisjonsplikten for mindre bedrifter er målsettinger som vil bidra til å redusere bedriftenes administrative kostnader med skjemaveldet og forenkle deres hverdag. Disse medlemmer har selv både fremmet og støttet lignende forslag tidligere.

Komiteens medlemmer fra Høyre har tidligere i Innst. 137 S (2009–2010) støttet intensjonen i forslagene som Fremskrittspartiet fremmer i denne innstilling og bedt om en samlet vurdering av disse i en egen sak til Stortinget, noe regjeringspartiene fortsatt ikke ser ut til å ønske. Da forslagene i det vesentlige er finanspolitiske, tar ikke disse medlemmer særskilt stilling til forslagene ved denne anledning.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ønsker å forbedre de grunnleggende rammevilkårene for verdiskaping, slik at Norge også i fremtiden kan tilby innbyggerne gode velferdstjenester. Dette medlem vil føre en økonomisk politikk som fremmer nyskaping og næringsutvikling og som gir forutsigbarhet for de som vil investere i arbeidsplasser. Dette medlem viser til dokument 8:10 S (2010–2011) om å bedre vilkårene for mindre bedrifter gjennom tiltak for et enklere arbeidsliv, bedre vilkår for verdiskaping, enklere hverdag og bedre samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i de bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger.»

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for arveavgiften ved eierskifter i familiebedrifter som drives videre.»

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for formuesskatt for arbeidende kapital.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som bidrar til å kutte skjemaveldet med 25 prosent.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre et minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som et virkemiddel for å redusere tidsbruk til dokumentasjon av mindre utgifter.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre «solnedgangslovgivning» både statlig og kommunalt, slik at visse regler og forskrifter har en begrenset varighet og forsvinner dersom de ikke aktivt blir vedtatt på nytt etter et gitt antall år.»

«Stortinget ber regjeringen innføre en forenklet aksjelov for småbedrifter.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne revisjonsplikten for små foretak.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøpere tar med i betraktningen om bedriftene har lærlinger, når de bestemmer hvem som skal få anbudet.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøp ned til 100 000 kroner blir kunngjort elektronisk.»

## **Forslag fra mindretall**

### **Forslag fra Fremskrittspartiet Høyre og Kristelig Folkeparti:**

#### *Forslag 1*

Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i de bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger.

#### *Forslag 2*

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for arveavgiften ved eierskifter i familiebedrifter som drives videre.

#### *Forslag 3*

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for formuesskatt for arbeidende kapital.

#### *Forslag 4*

Stortinget ber regjeringen fremme forslag som bidrar til å kutte skjemaveldet med 25 prosent.

#### *Forslag 5*

Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre et minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som et virkemiddel for å redusere tidsbruk til dokumentasjon av mindre utgifter.

### **Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:**

#### *Forslag 6*

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011, hvor det legges frem konkrete planer og målsettinger for forenklingsarbeidet og reduksjonen i næringslivets administrative kostnader, inkludert de forslagene som representanter for Kristelig Folkeparti har fremsatt i Dokument 8:10 S (2010–2011).

### **Forslag fra Fremskrittspartiet:**

#### *Forslag 7*

Stortinget ber regjeringen vurdere fjerning av skjemaet om beregning av korreksjonsinntekt med tilhørende regler.

#### *Forslag 8*

Stortinget ber regjeringen legge frem for Stortinget en vurdering av hendelsesbetinget innrapportering på lønnsområdet for skattetrekk, påleggstrekk og arbeidsgiveravgift, herunder i hvilken grad dette innebærer forenklinger for næringslivet.

#### *Forslag 9*

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at representasjon er skattemessig fradragsberettiget opp til et passende beløp rundt dagens nivå og at ingen betingelser avskjærer fradragsretten.

#### *Forslag 10*

Stortinget ber regjeringen åpne for fullt skattemessig fradrag for alle kontingenter med relevans for virksomheten, eventuelt med et beløpsmessig tak.

#### *Forslag 11*

Stortinget ber regjeringen gjennomgå reglene i skatteloven med sikte på å redusere vurderingsforskjeller i forhold til regnskapsmessige vurderinger.

#### *Forslag 12*

Stortinget ber regjeringen samkjøre skattemessig vurdering av varelager med regnskapsmessig vurdering, dog slik at ukuransvurdering holdes utenfor.

#### *Forslag 13*

Stortinget ber regjeringen fjerne det sjablongmessige fradraget for tap på kundefordringer.

#### *Forslag 14*

Stortinget ber regjeringen gjennomgå antallet koder i lønns- og trekkoppgaven med sikte på å redusere antallet koder.

#### *Forslag 15*

Stortinget ber regjeringen gjennomføre lønnsprosjektet med sikte på å redusere omfanget av skjemaer, slik at skatteetaten genererer lønns- og trekkoppgaver selv og at dette skjemaet samt årsoppgave for arbeidsgiveravgift, terminoppgaver for arbeidsgiveravgift og skattetrekk og kontrolloppstilling over registrerte og innberettede beløp kan fjernes.

#### *Forslag 16*

Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne næringsoppgave 1 som alternativ til fordel for næringsoppgave 2.

#### *Forslag 17*

Stortinget ber regjeringen se på enklere og bedre løsninger for side 4 i næringsoppgaven for fordeling av personinntekt på næringer.

*Forslag 18*

Stortinget ber regjeringen sørge for en holdningsendring hos ligningsmyndighetene, slik at de blir mer forståelsesfulle og serviceinnstilt overfor skattyter.

*Forslag 19*

Stortinget ber regjeringen begrense næringslivets rapportering til tollvesenet ved at man ikke plikter å fylle ut varedeklarasjoner for hver inn- eller utførsel, men går over til terminvise deklarasjoner.

*Forslag 20*

Stortinget ber regjeringen innføre en ordning med såkalt snudd avregning slik at næringsdrivende slipper å betale innførselsmerverdiavgift.

*Forslag 21*

Stortinget ber regjeringen tilrettelegge innrapporteringsskjemaene for statistikkrapportering slik at bedriftene ikke hver gang må gå igjennom listen med irrelevante spørsmål for driften.

*Forslag 22*

Stortinget ber regjeringen erstatte kvartalsvis statistikkrapportering for utenrikshandel via IDUN med årlig statistikkrapportering.

*Forslag 23*

Stortinget ber regjeringen flytte fristen for rapportering av lønnsstatistikk fra begynnelsen av januar til slutten av januar.

*Forslag 24*

Stortinget ber regjeringen sørge for systemer som gjør at bedriftene slipper å levere strukturstatistikk ved at opplysningene isteden hentes fra næringsopp-gaven.

*Forslag 25*

Stortinget ber regjeringen innarbeide hendelsesstyrt rapportering for aksjonærregisteropp-gaven.

**Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:***Forslag 26*

Stortinget ber regjeringen innføre «solnedgangslovgivning» både statlig og kommunalt, slik at visse

regler og forskrifter har en begrenset varighet og forsvinner dersom de ikke aktivt blir vedtatt på nytt etter et gitt antall år.

*Forslag 27*

Stortinget ber regjeringen innføre en forenklet aksjelov for småbedrifter.

*Forslag 28*

Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne revisjonsplikten for små foretak.

*Forslag 29*

Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøpere tar med i betraktningen om bedriftene har lærlinger, når de bestemmer hvem som skal få anbudet.

**Forslag fra Kristelig Folkeparti:***Forslag 30*

Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøp ned til 100 000 kroner blir kunngjort elektronisk.

**Komiteens tilråding**

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:10 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Knut Arild Hareide og Øyvind Håbrekke om å bedre vilkårene for mindre bedrifter gjennom tiltak for et enklere arbeidsliv, bedre vilkår for verdiskaping, enklere hverdag og bedre samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv – bifalles ikke.

Oslo, i næringskomiteen, den 25. november 2010

**Terje Aasland**

leder

**Svein Flåtten**

ordfører

## Vedlegg

### **Brev fra Nærings- og handelsdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 4. november 2010**

**Dokument 8:10 S (2010–2011) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Knut Arild Hareide og Øyvind Håbrekke om å bedre vilkårene for mindre bedrifter gjennom tiltak for et enklere arbeidsliv, bedre vilkår for verdiskaping, enklere hverdag og bedre samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv**

Det vises til brev fra Stortinget, ved Næringskomiteen, datert 21. oktober 2010 med vedlagt Dokument 8:10 S (2010–2011) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Hans Olav Syversen, Knut Arild Hareide og Øyvind Håbrekke om å bedre vilkårene for mindre bedrifter gjennom tiltak for et enklere arbeidsliv, bedre vilkår for verdiskaping, enklere hverdag og bedre samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv.

Næringskomiteen skal behandle saken og har bedt om Nærings- og handelsdepartementets vurdering av representantforslaget. Forslaget inneholder følgende 10 punkter som bes vurdert:

1. Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i de bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøpere tar med i betraktningen om bedriftene har lærlinger, når de bestemmer hvem som skal få anbudet.
3. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for arveavgiften ved eierskifter i familiebedrifter som drives videre.
4. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om fritak for formuesskatt for arbeidende kapital.
5. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag som bidrar til å kutte skjemaveldet med 25 prosent.
6. Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre et minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som et virkemiddel for å redusere tidsbruk til dokumentasjon av mindre utgifter.
7. Stortinget ber regjeringen innføre ”solnedgangslovgivning” både statlig og kommunalt, slik at visse regler og forskrifter har en begrenset varighet og forsvinner dersom de ikke aktivt blir vedtatt på nytt etter et gitt antall år.
8. Stortinget ber regjeringen innføre en forenklet aksjelov for småbedrifter.
9. Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne revisjonsplikten for små foretak.
10. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøp ned til 100.000 kroner blir kunngjort elektronisk.

#### **Vurdering**

##### **1. *Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i de bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger.***

Det registreres at forslagsstillerne i sin redegjørelse for forslaget fremholder at faste ansettelsesformer skal være hovedregelen i arbeidslivet. Dette er regjeringen enig i, og vi har da også fått slått fast dette prinsippet i arbeidsmiljøloven. For arbeidstakeren betyr fast ansettelse en trygghet i hverdagen, fast inntekt, mulighet til å få boliglån, mv. For arbeidsgiveren vil fast ansettelse gjerne innebære en mer motivert og lojal arbeidsstokk, og derved økt mulighet til å bygge, og beholde, kompetanse. Når forslagsstillerne ber om endringer i bestemmelser som ”i særlig grad gjør det risikabelt for småbedrifter å ansette i faste stillinger”, kan dette vanskelig leses annerledes enn at det etterspørres et svakere stillingsvern for ansatte i små bedrifter i forhold til ansatte i større virksomheter.

Regjeringen mener at det prinsipielt sett vil være uheldig om loven skulle etablere forskjellig nivå på arbeidstakervernet etter hvor mange ansatte virksomheten har - det være seg regler som skal beskytte arbeidstakernes helse eller vern mot usaklig oppsigelse. I stedet bør det fokuseres på den fleksibilitet loven i dag faktisk gir grunnlag for. En arbeidsgiver kan ansette arbeidstakere på prøvetid for å vurdere en arbeidstakers tilpasning til arbeidet, faglige dyktighet eller pålitelighet. Regjeringen påpeker at den som sies opp i prøvetiden i utgangspunktet ikke har rett til å stå i stillingen under en eventuell tvist.

Loven gir videre adgang til å ansette midlertidig når det faktisk er et saklig grunnlag for dette. For eksempel vil midlertidig ansettelse kunne brukes når det har oppstått en kortvarig og uforutsigbar økning i ordretilgangen. Etter omstendighetene er det også lovlig å leie inn arbeidskraft fra andre virksomheter eller fra vikarbyråer.

I dårligere tider kan virksomheter ha behov for å redusere arbeidsstokken. Det er fullt lovlig å si opp arbeidstakere dersom det ikke finnes nok jobb til alle i virksomheten. I tillegg finnes det mellomløsninger som permittering.



Forslagstillerne fremholder at "NAV bør ha en egen kontaktperson for mindre bedrifter som kan bistå når medarbeider må over i annet arbeid".

NAV har som oppgave å hjelpe alle som blir arbeidsledig og henvender seg til NAV-kontoret for å få hjelp. I så måte er det uten betydning om personen blir oppsagt fra en stor eller liten bedrift. Støtte til arbeidsgiverne er mest naturlig når arbeidsgiverne ønsker å beholde en person, men eventuelt har behov for informasjon eller hjelp for tilpasning av arbeidsplassen. Mulighet for kontaktperson mot arbeidsgiverne fra arbeidslivssentrene er derfor en del av innsatsen overfor arbeidsgiverne for å hjelpe disse til å få redusert sykefraværet i bedriften.

**2. *Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøpere tar med i betraktningen om bedriftene har lærlinger, når de bestemmer hvem som skal få anbudet.***

Det følger av forskrift om offentlige anskaffelser § 3-11 tredje ledd at "for arbeid som skal utføres i Norge, kan oppdragsgiver sette som betingelse for gjennomføringen av kontrakten at norske leverandører skal være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning. Slik betingelse kan likevel kun settes dersom det er et klart definert behov for lærlingplasser i den aktuelle bransje."

Bakgrunnen for at en slik bestemmelse ble tatt inn i regelverket var behovet for lærlingplasser som oppstod ved innføring av Reform 94 i den videregående opplæringen. Bestemmelsen innebærer en adgang for oppdragsgiver til å begunstige virksomheter med lærlinger i konkurranser om offentlige kontrakter. Dette kan gjøres ved å sette som vilkår for å få oppdraget at virksomheten er tilknyttet en lærlingordning.

Regjeringen anser det imidlertid ikke som ønskelig å innføre et mer eksplisitt krav i lovverket om at lærlinger i virksomhetene skal tillegges vekt i alle konkurranser om offentlige kontrakter. Det skyldes blant annet at det finnes typer anskaffelser og bransjer der tilknytning til lærlingordningen er lite aktuelt, samt at et slikt krav kan bidra til å begrense små bedrifters mulighet til å konkurrere om anbud.

**3. *Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om fritak for arveavgiften ved eierskifter i familiebedrifter som drives videre.***

Forslagsstillerne foreslår at betaling av arveavgift utsettes i minst 10 år ved generasjonsskifte. Hvis bedriften drives videre, bortfaller en tiendedel av avgiften hvert år. Dersom bedriften drives videre i minst 10 år, betales dermed ingen arveavgift. Forslagsstillerne mener dette vil være god næringspolitikk, god samfunnsøkonomi og god distriktpolitikk.

Endringer i arveavgiften i 2009 medførte at avgiften ble gjort mer rettferdig ved i større grad å likebehandle ulike typer formuesobjekter, redusere satsene og øke innslagspunktene i arveavgiften. Mottakere av arv og gaver må nå i større grad betale arveavgift som står i forhold til verdiene den enkelte mottar. Blant annet ble verdsettingsrabatten på 70 pst. for ikke-børsnoterte aksjer og andeler redusert til 40 pst., og begrenset til et arveavgiftsgrunnlag på 10 mill. kroner knyttet til ikke-børsnoterte aksjer og andeler for den enkelte mottaker. Samtidig ble de høyeste satsene halvert, de laveste satsene ble redusert med 2 prosentpoeng, og innslagspunktene økt. Endringene i arveavgiften i 2009 ble anslått å gi lettelse til over 90 pst. av mottakerne av arv og gaver, knapt 1,4 mrd. kroner til sammen.

Endringene i arveavgiften som ble gjennomført i 2009, innebærer høyere arveavgift for mange overtakere av familiebedrifter organisert som aksjeselskap, mens mottakere av næringsvirksomhet organisert som enkeltpersonforetak i hovedsak vil få lavere arveavgift. Siden aksjeformue er sterkt konsentrert i befolkningen, ble skjerpelsen av verdsettingsreglene for unoterte aksjer ansett å ha gode fordelingsvirkninger.

Samtidig var det et viktig hensyn for Regjeringen at endringene i arveavgiften ikke skulle medføre en uforholdsmessig ulempe for familieeide bedrifter. Derfor ble den rentefrie avdragsordningen for familiebedrifter, som ble innført i 2006, utvidet ved å fjerne størrelsesbegrensningen på foretak som kvalifiserer for ordningen og ved å øke avdragsperioden fra 7 til 12 år. På grunn av rentefriheten innebærer dette også en reell lettelse i arveavgiften sammenlignet med mottakere av andre typer formuesobjekter.

Selv etter innstrammningene i 2009 er ofte arveavgiftsgrunnlaget vesentlig lavere enn virkelige verdier. For eksempel er ligningsverdiene for næringsseidommer i ikke-børsnoterte selskaper om lag 40 pst. av markedsverdi. Verdien av goodwill i ikke-børsnoterte selskaper er ikke med i arveavgiftsgrunnlaget. Også lån mottatt sammen med aksjer kan på grunn av aksjerabatten bidra til at arveavgiftsgrunnlaget blir vesentlig lavere enn reelle verdier.

Lønnsomme og solide virksomheter vil normalt kunne utdele midler, om nødvendig ved å ta opp lån, for at nye eiere skal kunne betjene arveavgiften.

De største avgiftsøkningene etter innstrammningene i 2009 kom for dem som arver bedrifter med store verdier som ville fått svært lav avgift med verdsettingsreglene som gjaldt før 2009 (for eksempel eiendomsselskaper). Arv av slike solide bedrifter gir samtidig gode muligheter for å betale arveavgiften. Variasjonen i avgiftsøkning mellom virksomheter som følge av endringene i 2009, vil være stor. Lite

solide bedrifter vil få relativt lav avgift fordi nettoverdiene i bedriftene er små.

Hensynet til likebehandling og effektiv ressursbruk tilsier at virksomheter overdratt gjennom generasjonsskifte i utgangspunktet bør stå overfor de samme skatte- og avgiftsbetingelsene som andre virksomheter. Det bør prinsipielt ikke innføres særfordeler i skattesystemet, herunder i arveavgiften, som bidrar til å stimulere en type eierskap framfor en annen. Et betinget arveavgiftsfritak på overføring av eierskap mellom generasjonene i bedrifter ville medføre stor forskjellsbehandling av mottakere av slikt eierskap og mottakere av andre typer arv og gave. Det vil kunne undergrave arveavgiften. Hensynet til likebehandling og fordeling tilsier at en ikke bør erstatte den rentefrie avdragsordningen med betinget arveavgiftsfritak ved generasjonsskifte i bedrifter.

**4. *Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om fritak for formuesskatt for arbeidende kapital.***

Forslagsstillerne foreslår at det innføres fritak i formuesskatten for såkalt arbeidende kapital. Et slikt fritak bør unngås av flere grunner.

Det er kunstig å innføre et skille mellom ”arbeidende” og ”ikke-arbeidende” kapital. I realiteten vil nesten all kapital være produktiv og arbeidende i siste instans. For eksempel vil bankinnskudd kanaliseres til produktiv virksomhet gjennom kapitalmarkedene. Det er nokså uklart hvor skillet mellom arbeidende og ikke-arbeidende kapital eventuelt skulle gått, og det vil bli svært krevende å fastsette et skille som ikke kan utnyttes til å tilpasse seg vekk fra formuesskatten. Spesielt vil det være vanskelig å skille gjeld som knytter seg til arbeidende kapital fra all annen gjeld en person måtte ha. Uten et vanntett skille som det er mulig å operasjonalisere, kan det være enkelt for særlig velstående personer å redusere formuesskatt ved å ta opp lån for eksempel med pant i bolig for å finansiere en investering i arbeidende kapital. Avhengig av hvordan reglene blir utformet, kan bruttoformuen bli fritatt, mens gjelden kan få full verdi.

**5. *Stortinget ber regjeringen legge frem forslag som bidrar til å kutte skjemaveldet med 25 prosent.***

Arbeidet med næringsforenkling har pågått i en årrekke. Nærings- og handelsdepartementet har gjennomført en kartlegging av alle administrative aktiviteter som næringslivet må forholde seg til og som har sitt opphav i etterlevelse av lover og forskrifter. Kartleggingen er gjort ved bruk av den såkalte standardkostmetoden.

Resultatet viste at bedriftenes ressursbruk knyttet til etterlevelse av regelverk har holdt seg stabilt siden

2006. Målet for forenklingsarbeidet har vært en vesentlig reduksjon i bedriftenes ressursbruk.

Jeg har ved flere anledninger signalisert et ønske om å fastsette et kvantifiserbart mål for forenklingsarbeidet, og er enig med representantene i at et slikt mål må skape en merkbar og målbar forandring til det bedre i bedriftenes hverdag.

I min vurdering ser jeg også til våre naboland som har tallfestede mål allerede, særlig Sverige og Danmark. Selv om dette har bidratt til å redusere de administrative byrdene der, er likevel erfaringene noe blandede når det gjelder effektene av målsettingene.

Den kartlagte ressursbruk som er estimert til om lag 54 milliarder kroner er ikke sammenfallende med potensialet for forenkling. I metoden som er benyttet ved målingen er det ikke skilt mellom aktiviteter som bidrar til verdiskaping i bedriftene og i samfunnet for øvrig, og aktiviteter som kan vurderes gjennomført på en enklere måte eller fjernes helt eller delvis. Et meningsfullt mål, det vil si et mål som ikke reduserer samfunnets samlede verdi-skaping, må derfor ta utgangspunkt i unødvendige kostnader.

Jeg vurderer nå hvordan et meningsfylt forenklingsmål bør fastsettes. I denne vurderingen henter jeg kunnskap fra blant annet våre naboland og andre europeiske land som er kommet langt i sitt arbeid med næringsforenklinger.

**6. *Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre et minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som et virkemiddel for å redusere tidsbruk til dokumentasjon av mindre utgifter.***

Utgangspunktet for dagens minstefradrag er å sikre forenkling av ligningen av lønsmottakere både for lønsmottakerne selv og for skatteetaten. Det er tvilsomt om hensynet til forenkling for næringsdrivende i samme grad som for lønsmottakere tilsier at disse skal slippe å holde orden på og rapportere sine utgifter. Et sentralt element i næringsvirksomhet er nettopp å ha kontroll på og oversikt over utgiftene i de enkelte år og over tid, og skattereglene knyttet til disse utgiftene. Utgifter i næringsvirksomhet vil over tid ofte variere mer enn for lønsmottakere, slik at mange flere næringsdrivende enn lønntakere som i ett år har utgifter under minstefradrag, vil ha utgifter over minstefradrag i påfølgende år, og dermed behov for fradrag for reelle utgifter i selvangivelsen og kunnskap om reglene knyttet til dette. En del selvstendig næringsdrivende ville med et minstefradrag kunne øke samlede fradrag gjennom tilpasninger mht. hvilke år utgifter påløper og rapporteres påløpt.

Spørsmålet om særskilt minstefradrag eller næringsfradrag for næringsdrivende reises ofte i forbindelse med sammenligning av skattemessige vilkår for selvstendig næringsdrivende og lønntakere. Et

slikt fradrag ville ikke uten videre gi likebehandling med lønnstakere. Til forskjell fra lønnstakere får næringsdrivende fradrag for kostnader i næringsinntekten også ved beregning av personinntekt. Det betyr at skatteverdien utgjør inntil 51,0 pst. av fradragene. Minstefradraget for lønnsinntakere og pensjonister gis derimot bare i alminnelig inntekt, som ilegges 28 pst. skatt. Enkeltpersonforetak med ansatte får et ekstra lønnsfradrag. Grunnlaget for beregning av minstefradrag for næringsdrivende ville være basert på inntekt både fra arbeid og kapital, mens grunnlaget for lønnstakere kun vil være arbeidsinntekt. For personer med inntekter som gir minstefradrag som en fast prosentsats av inntekten, ville også beregningsgrunnlaget bidra til at minstefradrag for næringsdrivende ikke ville gi likebehandling med lønnsinntakere. Mange næringsdrivende med lav næringsinntekt har dessuten også lønns- eller pensjonsinntekt. Mange næringsdrivende vil derfor ha helt eller delvis minstefradrag i enten pensjons- eller lønnsinntekten i tillegg til fradragene i næringsinntekten. Anslagsvis 35 pst. av eierne av enkeltpersonforetak fikk maksimalt minstefradrag i andre typer inntekt i 2007.

Minstefradraget i lønnsinntekt er bare en av flere forskjeller mellom lønnstakere og selvstendig næringsdrivende. Bildet blir komplisert når en trekker inn arbeidsgiveravgiften, som selvstendig næringsdrivende ikke betaler for egen arbeidsinnsats, forskjeller i trygdeavgift og enkelte sosiale ytelser, beskatning av skjermingsgrunnlag, lønnsfradrag mv.

Sammenligninger av skattenivå for selvstendig næringsdrivende og lønnstakere utelater ofte arbeidsgiveravgiften. Arbeidsgiveravgiften er en del av arbeidsgivers ytelse for arbeidstakers arbeid, og må antas å redusere arbeidstakers lønn. Arbeidsgiveravgiften må derfor tas i betraktning ved sammenligninger av skatt for lønnstakere og selvstendig næringsdrivende. I en mer helhetlig vurdering er det ikke opplagt at beskatningen av selvstendig næringsdrivende er urimelig sammenlignet med beskatningen av lønnstakere.

Finansdepartementet arbeider med en bred evaluering av skattereformen 2006, som vil bli lagt fram for Stortinget senere. I den forbindelsen vil helheten i skattevilkårene for enkeltpersonforetak bli vurdert, og i en slik vurdering hører også spørsmålet om minstefradrag for næringsdrivende med.

**7. *Stortinget ber regjeringen innføre "solnedgangsgivning" både statlig og kommunalt, slik at visse regler og forskrifter har en begrenset varighet og forsvinner dersom de ikke aktivt blir vedtatt på nytt etter et gitt antall år.***

Formålet med innføring av "solnedgangsgivning" vil være å tvinge frem en mer aktiv etterkon-

troll av regelverket. Dette innebærer at dersom en forskrift eller lov fortsatt skal gjelde ved utløpet av gyldighetstiden, må den vedtas på nytt. I forbindelse med vurderingen av om regelen fortsatt skal gjelde eller ikke må det i så fall foretas en eller annen form for evaluering eller høring. Dette vil antagelig skape mye unødvendig "byråkrati" og påføre høringsinstansene (herunder næringslivet) mye arbeid.

I tillegg kan en slik regel skape utrygghet og motvirke målsettingen om stabile rammebetingelser for næringslivet. Mange forskrifter gir rettigheter til privatpersoner og næringsliv, for eksempel forskrifter som gir rett til å drive en bestemt type virksomhet. En "solnedgangsklausul" vil derfor kunne skape usikkerhet og uforutsigbarhet for mange.

Regjeringen er enig i at det er behov for et kontinuerlig arbeid for å sørge for etterkontroll av regelverk, både for lover og forskrifter. Etter vår oppfatning er imidlertid ikke innføringen av "solnedgangsklausuler", eller en lovbestemmelse som gir alle forskrifter en begrenset gyldighetstid, den beste måten å gjøre dette på. Spørsmålet om etterkontroll av regelverk, og om det skal vedtas en bestemmelse om begrenset gyldighet for det aktuelle regelverket, bør derfor vurderes konkret og tilpasses behovet i hvert enkelt tilfelle. Dette gjøres også i mange tilfeller allerede.

**8. *Stortinget ber regjeringen innføre en forenklet aksjelov for småbedrifter.***

Regjeringen ser at det kan være aktuelt å gjøre enkelte tilpasninger i dagens aksjelov slik at den blir enda bedre tilpasset de minste bedriftenes behov. Det er derfor igangsatt en enkeltpersonsutredning som skal se på forenklinger i dagens aksjelov. Et viktig siktemål med arbeidet er å sikre at aksjelovens regler er godt tilpasset behovene for de små og mellomstore selskapene. Oppdraget går blant annet ut på å vurdere om kravet til minste aksjekapital bør reduseres, og om man bør ha mindre strenge krav til innbetaling av aksjeinnskudd. Også stiftelsesreglene og enkelte organisatoriske spørsmål skal vurderes. Utredningen skal avgis innen 31. desember 2010.

**9. *Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne revisjonsplikten for små foretak.***

Et unntak fra revisjonsplikten for de minste bedriftene vil kunne innebære en merkbar lettelse, særlig for de minste bedriftene. NOU 2008:12 "Revisjonsplikten for små foretak" har vært på høring, og er nå til vurdering i Finansdepartementet. Regjeringen vil ta en beslutning i dette viktige og kompliserte spørsmålet før nyttår.

**10. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige innkjøp ned til 100.000 kroner blir kunngjort elektronisk**

Når offentlige oppdragsgivere skal anskaffe varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider, må reglene i lov og forskrift om offentlige anskaffelser overholdes. Regelverket pålegger blant annet å kunngjøre anskaffelser over 500 000 kroner (nasjonal terskelverdi) på Doffin (Database for offentlige innkjøp).

Regjeringen bestemte i 2009 at terskelverdien for nasjonal kunngjøringsplikt inntil videre skal holdes på 500 000 kroner, jf. St.meld. nr. 36 (2008–2009) ”Det gode innkjøp”. Selv om en innføring av en kunngjøringsplikt under terskelverdien vil gi økt åpenhet og kjennskap til det offentliges planlagte anskaffelser, vil det også medføre en økning i administrative kostnader. Med den nåværende terskelen

for kunngjøringsplikt på 500 000 kroner, er det en balanse mellom gevinsten ved konkurranse og de administrative kostnadene for innkjøpere og tilbydere.

Oppdragsgiver kan frivillig kunngjøre planlagte anskaffelser på egne hjemmesider eller gjennom andre kanaler når de vurderer dette som hensiktsmessig. Det er videre lagt til rette for at kontrakter for anskaffelser under 500 000 *kan* kunngjøres på Doffin. I 2009 ble nærmere 1100 slike kontrakter kunngjort på Doffin, en økning på ca. 200 fra året før. Ordningen med frivillig kunngjøring i Doffin skal styrkes i fremtiden gjennom veiledning i regi av Difi (Direktoratet for forvaltning og IKT). Regjeringen mener dette kan bidra til økt deltagelse fra små og mellomstore leverandører i konkurransen om kontrakter til det offentlige.